

Maria Wetterstrand
Riksdagskansliet, Miljöpartiet

100 12 STOCKHOLM

Grattis Maria!

Att få barn är en stor och omvälvande händelse. Den första tiden kommer du och din man att vara upptagna av att lära känna er nya familjemedlem och hitta nya rutiner och roller. Passa på att njuta; barnaåren är en färskvara som inte kan sparas utan måste tas till vara i varje stund!

Förhoppningsvis kommer du ändå att få tid att ibland höja blicken ovanför den privata lyckan och se föräldraskapet ur ett större perspektiv. För i och med att du nu är förälder så blir du också en aktiv användare av barnavårdscentralen, öppna förskolan, dagis och skolan. Du kommer i kontakt med nya delar av vårt socialförsäkringssystem: föräldrapenning, föräldradagar, barnbidrag och vård av sjukt barn.

Tillsammans med det här brevet får du vår debattbok "Vems valfrihet?". Med boken vill vi rikta strålkastarna på föräldraförsäkringen och dess utformning. Vi anser att dagens försäkring befäster gamla könsroller och konserverar den könssegregerade arbetsmarknaden.

Idag vet vi att kvinnorna:

- tar ut 83 procent av föräldradagarna (RFV år 2003)
- tar ut 66 procent av den tillfälliga föräldrapenningen (vård av sjukt barn mm) (SCB år 2001)
- löper dubbelt så stor risk att bli arbetslös när hon väntar barn jämfört med om hon inte väntar barn (SCB år 2003)
- män arbetar heltid och övertid, kvinnor arbetar deltid (SCB år 2001)
- har en arbetsinkomst som är 60 procent av männens (SCB år 2001)
- ägnar dubbelt så mycket tid som män åt hushållsarbete (SCB år 2003)
- avstår från ledande befattningar. Endast 25 procent av de unga cheferna är kvinnor. (SCB år 2003)

Vi har förstått att ni i Miljöpartiets partistyreelse vill dela föräldraledigheten lika mellan mamman och pappan. Vi har också förstått att det råder delade meningar om detta bland medlemmarna i ert parti.

”Det finns en klassisk konflikt mellan familjens valfrihet och att försöka styra attityder och förändra”, uttalade du i Aftonbladet inför kongressen i våras.

Maria, visst är konflikten klassisk, men vi tror oss förstå att du tänker ungefär som Wanja Lundby Wedin i den här frågan. I HTFs debattbok säger Wanja: ”Ibland måste man våga gå före opinionen”. Hon menar att ”... det kan aldrig vara en politisk eller facklig ledares uppgift att driva att vi ska ha en politik som stämmer överens med folks uppfattning om hur det är nu. Vi måste fundera över vad vi kan förbättra”.

Vår medlemsundersökning ”Barntillåtet arbetsliv 2003?” visade bland annat att andelen kvinnor som uppger att de missgynnats på jobbet på grund av att de är/har varit gravida är cirka 18 procent. Våra medlemmar anger att de blivit uppsagda på grund av arbetsbrist, att provanställningen inte har övergått i en tillsvidareanställning, att de omplacerats eller fått förändrade arbetsuppgifter, att deras befordran har uteblivit och att de möter negativa attityder.

Vi tror att en av de bidragande orsakerna till den ojämställda arbetsmarknaden är den lag som ger arbetsgivare möjlighet att undanta två personer vid uppsägningar på grund av arbetsbrist. Vi vet att arbetsgivarna i första hand säger upp dem som är ”riskarbetskraft”: de som tar ut föräldraledigheten, är borta för vård av sjukt barn och arbetar deltid när barnen är små. Kvinnorna. Vi har förstått att Miljöpartiet tvivlar på dessa uppgifter. Du är mycket välkommen att ta del av våra erfarenheter, bland annat från vår medlemsjour ”HTF Direkt”. Då kanske sambandet blir tydligare, speciellt som du nu får egna erfarenheter av småbarnsmammors vardag på arbetsmarknaden.

Jag hoppas att du får tid att läsa ”Vems valfrihet” och fundera över varför arbetsmarknaden ser ut som den gör och vad du kan bidra med för att förbättra kvinnors villkor. Vi vet att du har en viktig roll i arbetet för att bilda opinion i dessa frågor.

Med vänliga hälsningar
Tjänstemannaförbundet HTF

Holger Eriksson
Förbundsordförande

Bifogas: Debattboken ”Vems valfrihet